

## Abonamentele

## Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr.,  $\frac{1}{4}$  an 2 fl. 50 cr.,  
 $\frac{1}{2}$  an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună  
mai mult.

## Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr.,  $\frac{1}{4}$  an 3 fl. 50 cr.,  
 $\frac{1}{2}$  an 7 fl., 1 an 14 fl.

## Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$  an 10 fr.,  $\frac{1}{2}$  an 20 fr., 1 an 40 fr.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,  
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,  
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:  
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.  
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Octomvrie v. 1886

se începe

## Abonament nou

la

## „Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foi.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foi.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în cari li s'a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului  
„Tribuna“.

Sibiu, 3 Octomvrie st. v.

Măsura luată de ministrul nostru de culte în cestiunea manualelor școlare lovesce înainte de toate în concetățenii noștri germani, care până acum se folosiau în școlile lor de manualele admise în școlile din Germania ori din țările germane de preste Laita, și numai pentru geografia și istoria regatului ungar aveau trebuință de manualele lor proprii.

De aici înainte nu le rămâne concetățenilor noștri germani decât să obțină dela guvern aprobarea manualelor, de care s'au folosit până acum, — ceea-ce va fi cam greu, — ori să-și creeze o literatură didactică a lor proprie, ceea-ce ar fi cel puțin o mare greșală, un pas spre decadența culturală. Căci Germanii din țările coroanei ungare sunt prea puțini la număr și prea risipiți, pentru-ca să poată avea o mișcare literară a lor proprie, și

oamenii cu aptitudini mai distinse, care se ivesc în mijlocul lor, dacă sunt slabi de ânger, iau parte la lucrarea literară maghiară, ca să ajungă foarte ușor la mare renume și la pozițiuni bune, ear' dacă țin să lucreze în toată libertatea și să nu-și consume cele mai prețioase puteri în luptă cu statul ungar, se duc în țările germane. Astfel nici chiar aceia dintre Germanii cu aptitudini mai distinse, care rămân aici, ca să susțină cauza germană, nu pot să lucreze, căci trebuie să se consume în lupta de apărare, și ori-și-ce lucrare literară germană în țările coroanei ungare trebuie neapărat să poarte timbrul acestei lupte și să dea rezultate de o valoare inferioară față cu cele obținute de Germanii, care pot să lucreze în toată libertatea.

Am ținut să o scoatem aceasta la iveală, fiindcă Germanii sunt un element cult, cel mai cult în țările coroanei ungare, adevărați purtători de cultură, și nimeni nu poate tăgădui, că ori-și-ce lovitură dată scolii germane este un atentat asupra culturii. Când e vorba de noi, Maghiarii pretind că vor să ne cultiveze: față cu Germanii nu pot să aibă această pretențiune, fără-ca să se facă de risul lumii. Dacă îi vor opri dar' pe Germanii de a se folosi, precum s'au folosit până acum, de manualele întrebuințate în Germania, desigur, că nu o vor face aceasta, fiindcă acele manuale sunt proaste, ci fiindcă vor, ca concetățenii noștri germani să nu profite de nise manuale atât de bune, să se mai coboare în scara culturală, să rumpă legăturile cu poporul cult, din care fac parte, și să devină mai accesibili pentru lipsa de cultură, care pentru Maghiarii e „cultură“.

Și ceea-ce este adevărat despre Germanii, e adevărat și despre noi Români.

Nu ne este nici nouă cu puțință să susținem o lucrare literară a noastră proprie, deosebită de a fraților noștri de preste Carpați. Chiar putând să lucrăm în toată libertatea, trebuie să lucrăm în înțelegere cu aceia, care împreună cu noi formează

același popor, același factor în viața culturală a Europei.

Acum, când nu putem să lucrăm în toată libertatea, nici nu ne rămâne decât să mergem, de voie, de nevoie, după frații noștri mai înaintați și să primim, fie chiar și cu oare-care repulsiune, rezultatele lucrării lor, căci ei n'au vreme să discute cu noi.

Dară mai ales când e vorba de instrucțiune, nici nu avem cuvinte de a fi repulsivi față cu direcțiunea ce ni se dă de preste Carpați. Căci o parte foarte însemnată a corpului didactic din România sunt Români emigrați de aici, care imprimă întregii dezvoltări de acolo și caracterul nostru.

O foarte însemnată parte din manualele folosite astăzi în școlile din România sunt scrise de acești frați emigrați ai noștri. Astfel, ca să vorbim numai de manuale pentru gramatica limbei române, avem unul de Petrea Câmpian, altul de Irimie Țirca, ear altul de Mihaiu Străjanu, apoi, cele mai răspândite, de Mândreanu și Manliu, tot autori emigrați dela noi în România. E cel puțin foarte firească inclinarea de a ne folosi și noi în școlile noastre de asemenea manuale, ceea-ce și începusem a face. De aici înainte va trebui să cerem aprobarea guvernului, care ne va dice, să ne facem noi înșine cărți, dacă voim să avem instrucțiune națională.

Ne rezervăm a arăta altă-dată, de ce nu putem, chiar nu trebuie să voim a ne crea o literatură didactică deosebită de a fraților noștri de preste Carpați. De astă-dată ne mărginim a constata, că prin măsura luată de ministrul nostru de culte suntem și noi, întocmai ca concetățenii noștri germani, amenințați de a nu avea manuale didactice ori de a ne folosi de manuale mai proaste, când ne stau la dispozițiune mai bune.

Chiar astăzi ne luptăm cu oare-care greutate în școlile noastre secundare: ce are să fie la începutul viitorului an sco-

lastic, când multe din manualele folosite astăzi vor fi oprite?

Nu va avea ministrul decât să ne dică: „Nu vă permite să începeți cursurile, fiindcă nu aveți manuale. Ori, dacă țineți să le începeți, folosiți-vă de manualele maghiare, care sunt aprobate.“

## Correspondența din Viena.

Viena, 12 Octomarie n. 1886.

Ministrul-president unguresc dl Tisza se dă la mari considerațiuni în enunțările sale cele mai nouă față cu armata imperială, și asemenea famulus seu Jókai debordează în frase, în care importanța armatei imperiale pentru siguranța Ungariei e recunoscută.

Se pare deci, că lecțiunea ce le fu dată domnilor Maghiari cu ocaziunea afacerii Janski, nu a rămas fără o adâncă impresiune cel puțin în cercurile partidului guvernamental, și că cel puțin din partea aceasta nu mai trebuie să ne așteptăm la provocațiuni insolente contra armatei.

Această schimbare a lucrurilor trebuie să fie considerată ca îmbucurătoare nu numai din punctul de vedere al intereselor austriece în general, ci și în special din punctul de vedere al naționalităților ungare. Căci armata imperială și popoarele monarhiei sunt unul și același lucru, și dacă examinăm cestiunea cinstită și obiectiv, adevărat, unde suntem mai bine și mai fidel reprezentați, în armata imperială sau în parlamentul unguresc, atunci trebuie neapărat să ajungem la rezultatul, că în armata imperială suntem cu mult mai bine și cu mult mai credincios reprezentați, decât în parlamentul unguresc.

În armata imperială valorează principiul: drepturi egale și datorii egale. Românul nu valorează mai puțin decât Germanul sau Maghiarul, și fiul țeranului nu valorează mai puțin decât fiul prințului.

Nici o lege de elecțiune artificială și nici un sistem de corupțiune și de terorism nu scurtesc reprezentațiunea noastră onestă în armată; — nici un sistem guvernamental ostil nu ne împiedecă să ocupăm în armată pozițiunea, care corespunde numărului nostru, talentelor noastre, patriotismului nostru; și pe câtă vreme în aparatul guvernamental unguresc numai renegații poporului sunt ținți demni de a apuca sub măsură nise oase sărăcăcioase, aruncate dela tabla opulentă bine garnisită a partidului dominant, numai spre a pute să se învârtăsească acolo cu sumisiune soț de arme natural al Rusiei, legată cu aceasta prin necesitatea de a combate pe inamicul comun; dar' poziția mării Rusii, care și după o învingere totuși își va avea locul între puterile mari europene, e deosebită de aceea a micii României, ale cărei probleme zac încă în viitor și împlinirea lor atârână dela bunăvoința puterilor mari.

„Rusia vrea să câștige mult și poate în teritoriu numai puțin perde, România pune însă în joc existența sa, și nu o poate face aceasta, fără cea mai posibilă garanță a unui câștig sigur“.

„Și nu-i“ — strigă marele-duce — „amiciția Rusiei o astfel de garanță?“

Brătianu se plecă și răspunde hotărât și liniștit: „Sigur, Alteță împărătească, dar' orice amiciție și ori-ce legătură, dacă vrea să fie durabilă și fructiferă, trebuie basate pe concesiuni și contra-concesiuni. Până acum nu s'a aflat în privința aceasta între marea Rusiei și mica România echilibrul potrivit. De-am fi reținut pe Osman-Pașa la granița noastră, la Vidin, în timp ce armatele rusești avansau triumfând către Constantinopol, atunci puteai ușor dice — prelungă ce se judecă fals asupra celor mici de multe-ori — că noi am fi apărat numai granița noastră, și poate că după isbânda cea mare, sângele român, ce s'ar fi versat, nu s'ar fi prețuit pe deplin“.

„Rusia nici când nu-i va uita pe amicii săi“, — strigă împăratul cu vioiciune.

Principele Carol își plecă cu oare-care perplexitate privirea, Brătianu continuă însă liniștit ca și mai înainte:

## Foia „Tribunei“.

## Plevna.

(Tradusă din limba germană de Lotos.)

(Urmare.)

Principele prezintă împăratului pe colonelul francez Gaillard, care se afla în suita sa, și îi era sfetnic militar, deasemenea și pe adjutanții săi, în sfârșit pe ministrul Brătianu, un om de vre-o cincizeci și cinci de ani, cam respingător în costumul său negru între împregiurimea militară. Era mic de statură, fața lui expresivă cam osoasă, era palidă tare, ochii săi mici, negri, schinteiau de un spirit vioiu, ear' perul negru buclat, arăta un colorit mare în cărunt; ținuta și mișcarea era expertă și sigură, dar' îi lipsia eleganța ușoară a societății alee; se vedea pe el, că era mai obicinuit a conduce adunări de popor și a domni, decât a se mișca pe parchetul dela Curți.

Împăratul adresă fiecăruia dintre domnii români câteva vorbe amicale, și apoi după prezentare se retrase cu principele Carol și cu marele-duce înlăuntrul casei. Domnii suitelor petreceau în modul convenit și prevenitor, deși încă cam nesincer cu oaspeții români. Visita principelui dovedea, că acesta s'a determinat a lua parte activă la război, dar' ministrul Brătianu încungiura ori-ce expresiune mai în merit, ear' ofițerii rușesci nu puteau uita, că nenorocirea dela Plevna abia întrevenea, dacă Românii ar fi

întrat în activitate. Acest discurs cam silit însă n'a ținut mult. Preste puțin timp apără un adjutant împărătesc, pentru a invita la sine pe ministrul Brătianu și pe colonelul Gaillard, de asemenea au fost chemați înaintea Țarului generalul Necopoicinski și doi ofițeri de stat-major.

Când au intrat domnii cei chemați, urmați de privirile curioase ale celorlalți din suită, în odaia de lucru și foarte adesea și de primire a marelui-duce, — pe împăratul l-au aflat ședând la o masă acoperită cu o mare hartă de planuri de război. Lângă el sta marele-duce, ear' în față principele României răzimat de brațul unui scaun și cu privirea ațintită asupra hartei de război. Pe fața împăratului se vedea aceea serioasă profundă, aproape melancolică, ce îl caracteriza totdeauna, ear' în timpul războiului trecea în expresiunea unei melancolii adânci.

Le-a făcut semn celor întrați să șadă, de oare-ce însă marele-duce și principele steteau pe picioare răzimați de scaunele dealătura, ceia-lalți au format un cerc în giurul mesei.

„Alteță Sa principele României“ — duse împăratul cu un accent ușor de nerăbdare — „s'a hotărât a-și împreuna, amăsurat tractatului încheiat în Aprilie, și trupele sale cu ale noastre și a închide totodată pozițiile întărite dela Plevna ale inamicului pentru a le lua.“

„Arthur Abrahamovici“ — adause cătră generalul Necopoicinski — „e vorba de a designa pozițiile, în care vor avea să între trupele române, pentru a sprigini cu efect operațiunile generale.“

Generalul Necopoicinski aruncă o privire asupra hartei și duse: „După-cum 'mi-s'a raportat mie, fruntea ostirii române e la Corabia aproape de Nicopoli. Întrând de-acolo corpurile române, vor lua mai direct pozițiile dela Grivița, alăturându-se acolo corpului al patrulăa.“

„Aceasta“ — duse principele Carol — „este una dintre cele mai importante și mai grele poziții, căci înaintea Griviței sunt cele mai întărite redute dintre șanțurile turcesci; totodată mă bucur, că pot îndrepta trupele mele la acest loc periculos și onorific, ele întră vesele în luptă, și e potrivit a le designa lor cea mai grea parte a lucrului“.

Pe fața împăratului se ivi o roșeață ușoară; marele-duce Nicolau își mușcă mustața și duse: „E de regretat, că armata română intră numai acum în luptă; dacă asta s'ar fi întâmplat mai curând, până când Osman-Pașa era la Vidin, atunci toată afacerea aceasta dela Plevna nu ar fi împedecat înaintarea marșului nostru“.

Ochii principelui Carol se înfocară mai tare, dar' înainte de a pute el răspunde ceva, duse d-nul Brătianu cu vocea sa tare și limpede:

„Maiestatea Ta îmi vei permite să răspund eu în locul Preagrațosului meu Principe, că acesta m'a onorat ascultându-mi sfatul, și de aceea eu trebuie să explic politica de până în timpul prezent a țerii noastre, care a destinat ținuta armatei române“ — adause el cu voce aspră — „dacă mai e de lipsă să o apăr“.

„România“, — duse el, în timp ce împăratul își răzima capul în mână — „e în războiul acesta

cânească, fidelului fiu de popor îi stă calea deschisă în armata imperială la posturile cele mai înalte de onoare și chiar până în apropierea cea mai imediată a Maiestății Sale. Mult și mai bine deci, decât parlamentul unguresc, e de aceea armata imperială o reprezentare leală a tuturor naționalităților, și autoritatea armatei imperiale e sumarul autorității tuturor naționalităților, și de aceea salutăm cu satisfacție, dacă în sfârșit partidul guvernamental maghiar începe să recunoască puterea acestei autorități și să se plece înaintea ei.

## Din fostul al II-lea regiment român de graniță.

V.

E timpul, și credem că a și sosit, ca grănițerii români dela Năsăud să fie odată în clar cu cele ce au trecut peste ei și cu cele ce suferă astăzi. A sosit timpul ca reimprespătându-le toate, să-și deschidă o cale nouă, o cale adevărată și conformă pretensiunilor lor și dorințelor națiunii, din care fac parte.

Acestor pretensiuni și dorințe naționale vor putea cu atât mai ușor să satisfacă Românii năsăudeni, cu cât susținând lupta pe căi legale, își vor revoca în memorie pașii greșiți în politică. Tactica politică năsăudeană am vădit-o. Relele ce îi deși s'au mărit și se măresc, le vedem și le simțim.

E timpul dar', ca să vedem viitoarea conduită a Românilor din fosta graniță.

Vom pune-o și aceasta în vederea Românilor din graniță, ca să nu ni se dică, că am arătat un rău, despre care Năsăudenii au cunoscut, și sub a cărui influență se află astăzi. Acele cestiuni, ce poate nu le vom descoperi, se le țină grănițerii pentru dinșii, și se se folosească de ele atunci, când le va veni bine.

Renunțul L. M. Campestru Urban, cu ocaziunea sărbătorii iubileului de o sută ani al regimentului II român de graniță, astăzi straformat în regimentul Mare-Duce de Baden — a scris colonelului regimentului aflător în Cenada, în Italia, între altele, următoarele: *Der Landtag in Siebenbürgen ist für die Verhältnisse Oesterreichs von ungeheurer Tragweite; er würde heute kaum tagen, hätten nicht die treuen Rumänen anno 1848 an Nassod ihr Vorbild gefunden.* Epistola de ddo Brün, 6 August 1863.

Dacă am voi să căutăm deosebirea între anii 1863—1886, ar trebui să dicem, că anul, de care face amentire Urban în scrisoarea sa, a produs și produce roadele cele de atât timp dorite decât revoluționarii unguri. Și dacă Românii au avut în acel an de model Năsăudul, trebuie să dicem, cumcă astăzi ochii revoluționarilor de odinioară, sînt țințiți asupra lui, și în genere asupra ținutului fostului al II-lea regiment român.

Ocărnuitorii nostri încep a-și răbuna pentru trecut. Un instrument mai capabil pentru realizarea acestei dorințe a lor nu

„Despre aceea a fost Preagrașul meu Domn cu totul convins, Maiestate! El e soldat și aparține unei Case, al cărei nume e însemnat în istorie pe multe câmpuri de bătălii glorioase; se fi urmat Altea Sa simțimentelor sale, atunci demult stetea cu trupele sale brave în câmpul de război, sfatul meu însă l-a reținut, căci nu se tractează numai de gloria Principelui și a armatei, ci și de viitorul țării, care l-a ales de Domnitor.

„Viitorul acesta, Maiestate, cred că nu trebuie a-l face să atîrne dela întimplările simțimentelor nobile, și de aceea am aflat de lipsă a calcula cu toate eventualitățile unei politici consecutive, și a reține pornirile de erou ale Domnului meu. Astăzi stă lucrul altcum; astăzi nu se poate dice, că noi apărăm numai grănițele noastre, astăzi mica Românie cumpănesce față cu marea Rusie. Astăzi putem câștiga pentru sângele fiilor țării noastre o garanție sigură pentru viitor, căci astăzi ajutorul nostru e de o valoare mare, și va trebui pus în contul viitoarelor preriuri de victorie.“

„Maiestatea Ta vei concede“, — duse Principele Carol cu sinceritate — „că dl Brătianu are dreptate. De aș fi un simplu prinț, atunci V'as ruga pentru un post onorific în armata Voastră; însă eu am luat o responsabilitate sfântă asupra țării, care m'a ales de principe, și am datorința a-i asigura viitorul.“ (Va urma.)

au putut afla, decât prin numirea lui Bánffy de comite suprem provisor, preste comitatul Bistrița-Năsăud, și mai cu seamă prin numirea lui de comisar preste averile grănițeresci dela Năsăud.

Și are cauză numirea lui Bánffy de comisar.

Comunele din graniță sînt în un foarte mare proces cu familia Kemény-estilor. Acest proces, care decurge îndată după militarizare, adică de preste 100 ani, este astăzi aproape a se fini. Comisarul nostru, care este interesat în acest proces, a mișcat și mișcă toate petritele, ca averile grănițeresci să le declare de averi comunale politice. Aceasta o face din motivul, că, dacă se dobândește procesul decât familia Kemény, atunci cu mult mai ușor e a scoate speșele procesuale din lățile comunale, și așa e un lucru foarte îndemânatic de a ajunge în posesiunea alor 4 milioane florini — după calculul familiar . . . !

Acum trebuie să ne întrebăm: cum de pot suferi grănițerii ca regulator al afacerilor interne grănițeresci pe ilustrul comisar, care și noapte își dă silința să scoată simburul din nucă, și se lase în posesiunea grănițerilor găoacea? În contra unui om atât de dăunător pentru fosta graniță, ar trebui grănițerii ca și cu o singură voce să protesteze. Intențiunile comisarului, cari duc la risipă și nimicirea Românilor grănițeri, ar trebui să le paralizeze. Lecția ce i-s'a dat cu ocaziunea ședinței comitetului fondurilor, ținută în 3 Octomvrie a. c., ar trebui să o mai repeteze grănițerii. Modificările din statutul fondurilor preținse de Ilustr. Sa dl comisar, trebuie respinse tot cu acea abnegațiune și pe viitor, ca și cu această ocaziune. Comisarul are să scie, că până când Românii din graniță sînt conșcii de sine, nu o să peardă nimic. Cu această abnegațiune românească trebuie să meargă Năsăudenii. Aceasta e adevărata politică românească din acest stat. Adimenirile și promisiunile se nu mai aibă loc între noi, căci aceste ne-au dus și până acum, cu sau fără voia noastră, pe cele mai vrednice de plâns cărări.

Să ținem cu trecutul, să ne îmbrăcăm în vestminte nouă, în vestmântul țării conștiinței naționale. Acesta nu numai că e foarte frumos, ci îi este și de trebuință unui ținut, care are o avere atât de frumoasă și o inteligență atât de numeroasă.

Decât să ajungă grănițerii numai suferiți în vetrele lor străbune, mai bine să li se răpească averile cu legi făcute contra voinței lor; mai bine li se spună pe față: averile nu sînt ale voastre, ci ale statului;

scoalele nu le veți întreține din fondurile scolastice confesionale, căci confesiunea voastră nu o recunoaștem;

stipendii la băieții vostri nu va da altul, ci va da statul, căci se ține de dînsul, ce generațiuni se crească;

ear' la fine li se spună curat și la înțeles grănițerilor: nici ultima mîngăiere nu vi-o lăsăm: gimnasiul se va straforma în gimnasiu de stat.

Cumcă aceasta le este intențiunea stăpînitorilor nostri, o vedem și sigur — foarte sigur o scim.

Dacă e să încetăm de a mai viețui politicesc și cultural, să pierdem totul deodată — astăzi.

O dicem să pierdem totul deodată, pentru aceea, căci vedînd cum ne plecăm capetele, și cum nu ne punem în poziție de proprietari — ne cuprinde groaza.

Este un tribunal suprem, tribunalul opiniei publice a lumii, la acela să apeleze grănițerii.

Conducătorii de astăzi din graniță, ar trebui să se înțeleagă, să se unească în un program comun de apărare. Advocații nostri, și mai cu seamă secretarul fondurilor centrale ar trebui să înceteze odată cu cunoscutele lor intrigi, cari sînt cauza, adevărata cauză a neînțelegerilor dintre grănițeri; ba putem dice cu toată hotărîrea, cumcă actuala stare excepțională din fosta graniță, este o urmare a neactivității unui om — a secretarului.

În ceea-ce privește însă critica stare grănițerească, trebuie să se scie, că prelîngă toate unelirile oamenilor, Maiestatea

Sa Domnitorul nostru trebuie să audă acum, sau mai târziu despre nedreptățile ce au a îndura grănițerii.

Noi însă, să nu pierdem din vedere, cumcă ceea-ce e dovedit de al nostru de sute de ani, *al nostru va și rămîne*. Toate vechile documente existente în arhivele statului — și ca un ce nedescoperit și tăcut de Sașii din Bistrița, în archiva magistratului orășenesc de acolo, toate pledează pentru drepturile grănițerilor, și anume:

a) Urbaniile și conscripțiunile ante de graniță;

b) Orđinațiunile împărătesci, prin care s'a fundat granița;

c) Actele comisionale și inventarele făcute cu ocaziunea militarizării;

d) Protocoalele de reambulare și triangulare și de posesiune grănițerească;

e) Conscripțiunile familiilor dela anii 1765/6, 1773/4, 1802—16, 1851—1879; precum și alte documente adunate decât guvernul țării în urma ordinațiunii locotenenței de dto 10 Februarie 1855 nr. 397, apoi însuși autograful Maiestății Sale de dto 27 August 1861. Ce se se mai pre-tindă?

Nimic alta n'ar fi a se mai cere dela Năsăudeni, decât să-și părăsească vetrele străbune și să emigreze — la America. ! Dacă stăpînitorii nostri vor a ne sfărîma, începă deodată, ca să finească mai de timpuriu.

Dar' trebuie să accentuăm, cumcă averile grănițeresci sînt un ce nealienabil. La aceste averi grănițerii, care au contribuit cu sângele lor, cari le-au câștigat și susținut cu multe sudori, la aceste averi, nici nu o să se învrednicească străinii.

Aceste în genere față cu averile grănițeresci. Ceea-ce privește noul statut și reprezentanța membrilor comitetului din ședința dela 3 Octomvrie a. c., la timpul seu.

Să vedem ce pași ar fi a se întreprinde față cu salvarea scoalelor confesionale?

Rds. Dn Vicar în aceste timpuri ar trebui să convoace sinodul vicarial, și împreună cu preoțimea să se înțeleagă față cu această delicată cestiune. Acum este timpul, ca să se vadă țaria părinților spiritali; acum este timpul să se descopere mărșavele intențiunii ale preoților ca Gregoriu Pop din Telciu și Ioan Catone din Salva; acum este timpul, ca ordinariatul diecesan să tragă la răspundere pe acești preoți, cari pentru bani sînt gata a-și închide scoalele confesionale.

Dacă nu se vor întreprinde acești pași până când răul nu grasează între preoți și dacă ordinariatul va lăsa lucrurile să se desvoalte după intențiunea comisarului, atunci dînsul este complicele scoalelor proprii.

Când ordinariatul, preoțimea și conducătorii destinelor averilor grănițeresci vor lucra în conțelegere, și când cestiunile, despre cari s'a amintit în decursul acestor scrisori, le vor avé în vedere, și vor gândi asupra-le cu o deosebită atențiune, — siguri sîntem, că drepturile Românilor din fosta graniță vor fi salvate.

În speranță, că Românii din graniță vor cugeta asupra celor descrise în șirul acestor scrisori, ne ținem de sfîntă datorință a-i conjura la unire și a le dice: Grănițerilor! Când se lucră la existența sau apunerea voastră, faceți a fi întrebați!

Răspunsul și purtarea voastră are să hotărască.

## Revistă politică.

Sibiin, 3 Octomvrie st. v

Resultatul alegerilor bulgare e acela, care de mai nainte era de prevădut. Și tocmai în urma acestei împregiurări va avé să urmeze acum drept consecuență o pauză diplomatică, pentru-că nou creatul fapt va da mult de gândit celor interesați. Numai Rusia și-a marcat de loc punctul seu de plecare. Organul oficiului rusesc de externe, „Journal de St. Petersburg“ nu a întârziat a declara în înțelesul notei adresate guvernului bulgar decâtă consulul rusesc din Sofia, că Rusia nu va recunoaște nou-aleasa Sobranie și nu va sancționa hotărîrile aceleia. Drept motive se amintesc „regretabilele scene serioase“, ce s'au petrecut la Sofia în ziua

alegerii; dar' și înaintea acestor scene tot aceeași declarațiune s'a făcut din partea Rusiei, încât se poate admite, că și fără de acele scene Rusia tot astfel vorbia.

Puterilor însă atitudinea Rusiei față cu Bulgaria nu poate servi de cinosură pentru procederea lor ulterioară, după-cel de Kaulbars a descoperit în mod atât de prost adevăratele scopuri, ce le urmărește Rusia, și astfel se poate prevedé, că nici una dintre ele nu se va alătura declarării rusesci: că alegerile pentru Sobrania cea mare sînt ilegale. Cât privește însă hotărîrile Sobraniei, care se va întruni preste douăsprezece zile, apoi ceea-ce are să se ție în vedere, e înainte de toate alegerea principelui; și aici apoi nu mai poate fi vorbă de legalitate sau ilegalitate, ci de aprobarea sau neaprobarea puterilor signatate, și nu Rusia singură, ci fiecare putere are același drept ca și ea, să sancționeze sau să nu sancționeze hotărîrile Sobraniei.

Dealtmintrelea în Petersburg nu sînt oamenii prea îndestulți cu generalul Kaulbars. După o depeșă, ce o primesc „N. Fr. Pr.“ dela corespondentul ei din Petersburg, toată procederea generalului în Bulgaria a indispus pe cercurile guvernamentale rusesci. Între asemenea împregiurări nu ne putem apoi mira, dacă din Varna s'a comunicat alaltă-seară, că generalul va fi probabil rechemat la Petersburg. Se poate, că acolo îi va face și oare-care perplexități raportarea despre faptele lui în Bulgaria. Eată depeșă:

„De vre-o câteva zile încoace se observă aici o mare indispoziție față cu Kaulbars. Pășirea lui la meetingul din Sofia fu la început aprobată, acum însă se privește de o nechibzuire, care e cu atât mai condamnată, cu cât generalul n'a putut să vorbească poporului în limba acestuia. Răspândirea notei hectografate deasemene se condamnă, mai ales însă călătoria generalului, în care călătorie și altfel n'a aflat altceva, decât ceea-ce scia deja în Sofia, unde în acest moment prezența lui era foarte de lipsă, dacă nu pentru altceva, pentru de a observa pe reprezentanții puterilor străine. Se dice, că Kaulbars a trecut preste instrucțiunile, ce i-s'au dat și a compromitat pe Rusia. Despre mai departele intențiuni ale cabinetului din Petersburg nu străbate nimic în publicitate. Jurnalele scriu mereu în contra ocupării, pe care numai Katkoff o mai pretinde.“

„Telegraphul“ din Bucuresci dice cu privire la ocuparea Bulgariei decâtă Rusia, că așa cum se desfășură lucrurile dincolo de Balcani și ținînd seamă de situațiunea internațională de ađi, o ocupațiune rusă a Bulgariei este pur și simplu imposibilă. Conflictul trebuie să ție un sfîrșit, nu mai începe îndoială; dar' acest sfîrșit nu mai poate fi o ocupațiune, care ar face pe Rusia să peardă totul în Bulgaria în schimbul unui triumf de câteva momente.

## Corespondențe particulare

ale „Tribunei“.

Năsăud, 10 Octomvrie n. 1886.

De mult n'am scris nimica pentru „Tribuna. Dar' despre ce puteam să scriu? Despre năcurile și suferințele ce le îndurăm, despre apăsările sistematice ce progresează cu pași cutezători, sau despre unele noastre lăuntrice, despre intrigele și personalitățile ce se nutresc de mulți inși, manifestându-le la toate ocaziunile, sau altele de natura aceasta? Eu cred, că publicul nu are trebuință de acestea, de aceea am așteptat ceva mai îmbucurător.

Diua de 4 Octomvrie st. n. s'a sîrbat și în acest an după datină, ca în toți anii din partea institutului gimnasial. Seara din 3 s'a luminat gimnasiul, ear' tinerimea s'a postat în ordine înaintea gimnasiului, unde a adus ovațiuni pentru Maiestatea Sa Împăratul și Regele, ear' de aci a mers înaintea d-lui vicariu Greg. Moisil, unde un tîner a dat expresiune de mulțumită și recunoștință în numele tinerimei, patronatului acestui gimnasiu, la ce rever. d. vicariu în numele patronatului le-a dat sfaturi bune.

În 4 s'a celebrat sfînta liturgie, cu care ocaziune dl prof. Leon Pavelea a vorbit despre însemnătatea zilei, spunînd istoricul întemeierii fondurilor scolastice grănițeresci și a gimnasiului. Cu aceasta s'a sfîrșit sîrbătorea de 4 Octomvrie, care mai demult se sîrba cu mai multe ceremonii, vre-un profesor sau chiar directorul cetia disertațiunii, tinerimea declama în toate limbile, în frontispiciul gimnasiului se puneau în preșeara zilei transparente, ear' în seara de 4 Octomvrie se arangiau baluri. Toate acestea astăzi nu se mai fac. Atmosfera politică apasă foarte tare și presiunea aceasta se simte la toată ocaziunea. Seriositatea împregiurării și situațiunea critică și amenințătoare a despoiat pe oameni și de pofta de a arangia petreceri sociale.

O împregiurare îmi permit a aminti tot cu această ocaziune, că de aproape

2 ani catedra pentru muzica vocală și instrumentală este neocupată, iar școlarii și ce au învățat mai înainte, au uitat cu totul. Este o pagină nereparabilă pentru instrucțiunea și educațiunea tinerimii. Causa neocupării acestei catedre nu o poartă patronatul, adică administrațiunea fondurilor, după cât sunt informat, și cred că sunt bine informat, pentru-că aceasta încă acum e anul a scris concurs, în urma căruia au și competit mai mulți bărbați calificați, între cari și dl Hinke, maistrul de capelă dela un regiment de dorobanți din Bérhad. Deoarece instructorii de până acuma din muzică, nu au cunoscut limba românească, din care cauză s'au simțit mari greutăți la propunere, așa comis. adm. acuma a preferat a alege pe dl Hinke, căci se credea, că acesta va fi știind limba românească, lăsând pe alții poate cu calificățiuni formale și mai bune, însă dl Hinke nu a venit până acuma, dar' nici nu a abdicat de post. Credem în onorabilitatea dlui Hinke, cumcă după-ce l'am așteptat atât timp, nu ne va lăsa pe jos, căci este așteptat cu brațe deschise.

În 3 Octomvrie a avut comitetul administrator de fondurile școl. ședința pentru pertractarea propunerilor făcute de regim față de statutul înaintat spre aprobare. Cu părere de rău am observat o mulțime de absenți ai membrilor. Dacă d-nii nici aici nu află lucru demn să participe și încă atunci când se pertractează cel mai însemnat obiect, cu atât mai virtuos, căci pentru atari ședințe capătă diurne și viatic, — apoi nu știu ce se mai ținem. Cei-ce nu au putut participa din cauze excusare, încă au putut, ca cel puțin să-și spună părerea în scris, căci au știut bine, care este obiectul dela ordinele ăleia.

Cu bucurie vă împărtășesc, că cei de față au luat o hotărâre deamă de descendenții de grănițeri, și aceasta în prezența comis. reg. bar. Bánffy. În cauza acestui unic obiect a fost aleasă o comisiune, carea studiând lucrul, se vină cu o propunere.

Dl avocat Lica ca referentul acelei comisiuni, prin o vorbire elocuentă și convingătoare a făcut istoricul cauzei, a dovedit, cumcă ținutul grănițeresc a avut continuu frecări în special cu Sașii din Bistrița și anumit dela 1472 pe timpul regelui Matia până în timpul militarisării, apoi după desființarea institutului de graniță, când toți își pretindeau ca parte de ereditate la averile grănițeresci, de unde se vede, cumcă încercările de a lua averile grănițeresci din mâinile lor, nu sînt lucru nou, — apoi propune a se face o reprezentațiune Exel. Sale dlui ministru de culte și instrucțiune, pentru a se obsta dela propunerile sale și a aproba proiectul de statute înaintat. Primindu-se această propunere cu unanimitate, s'a cetit și un proiect de reprezentațiune, care asemenea s'a primit en bloc cu unanimitate, resp. cu aclamațiuni de să trăiască. Această reprezentațiune merită a se publica, nu numai în diare, dar' și în broșuri cât de multe, ca să o poată avea toți grănițerii, și credem că dl Lica o va face aceasta.

După această părere era bine, ca să se aleagă o deputațiune, care să meargă în persoană să ducă acea reprezentațiune și să dea și informațiunile cu graiu viu, să spună deodată, că cu forța se vor pute lua aceste averi dela adevărații lor proprietari, însă altcum nici odată.

Coresp.

Arad, 13 Octomvrie 1886.

(Iosif Botto f. \*) A părăsit viața scurtă, dar' plină de luptă. Cât a trăit, a luptat și încă a luptat cu vrășmași de toate categoriile. Luptatu-s'a cu greutățile existenței lung timp. Luptatu-s'a cu nemernicia oamenilor, cu ispită corupțiunii și a bravat-o ca puțin în timpul acesta al materialismului, — a rămas sărac, dar' onest. Lupta, ce o susținea cu adversarii noștri politici, l'a făcut cunoscut, ce e drept, numai în cercul restrins al activității sale ca avocat și ca cetățean, dar' aici apoi era cunoscut, ca unul ce nu cunoștea înalte resoane ale „prudenței“. Cea mai importantă era activitatea sa pe terenul național-bisericesc. Începând dela sinodul parohial, până la cel parohial în toate furile, Botto era unul din cei de frunte debatori. Era radical, și combatea abuzul, nepăsarea, arbitriul și cu deosebire oportunitatea fruntașilor noștri. Boala dominantă la ai noștri, de a căuta popularitate — el nu o avea. N'a rămas nici o blasă, ca să nu o sbiciuiască, — totdeauna cu mult cuvânt. Preoții cu deosebire erau muștrați, căci dela ei aștepta să-și pună mai mult sufletul pentru turmă. Dar' nu cruța nici pe învățători, leși era fiu de dascăl românesc. Față cu consistorul și sinodul era totdeauna în opozițiune, cu majoritatea plecată a primii tot ce se comanlează decătră capul diecesei. Resultatul a fost, că fu scos din sinod.

\*) În restimp abia de un an, cinci advocați români din aceste părți toți tineri, toți zeloși români și devotați auzei poporului au părăsit viața aceasta plină de incertări pentru advocații adevărați ai poporului românesc. Șirul or l'a început Terențiu Raț în Arad, un băiat diligent încă june necăsătorit, sprigulul mai multor orfani. Apoi nuri George Șerban în Caransebeș, cunoscut în Arad din sinod, unde a combătut cu bărbăție abuzurile, iar' în locul activității sale trecea de advocat harnic și Român înflăcărat. Puțin după aceea am fost isbiți de neașteptată moarte a advocatului din Șiria (Vilagos) Adalbert Mihailovici, asemenea membru sinodal, tată de familie, un brav fiu al națiunii și bisericii. Abia 2 luni au trecut, decând duserăm la groapă pe Dr. Demetriu Selcelean, unul din cei mai harnici advocați, care abia la începutul carierei a și ciuit ocupa un teren de luptă națională și bisiricescă, care de promitea mult rezultat, și în sinodul trecut, deși cu marca morții pe față, a lucrat și a dezvoltat idei, cari arătau pe bărbatul neclintit în chestiuni naționale. Era și el totdeauna în minoritate. Acum a venit rândul pe neașteptate la unul, care era din cei mai bravi ai junei pleide, dela care se aștepta să pornească activitatea noastră în o direcțiune mai sănătoasă. Luni în 11 Octomvrie a răposat repede — precum se dice — în holeră — advocatul din Nădlac Iosif Botto.

Pentru caracterizarea curajului civic și simțului de demnitate ce avea Botto, servească următorul episod din sinodul diecesan de acum trei ani. O chestiune de mare importanță era pe tapet. Sinodul o dezbătuse de două oare, și era pe aci să se adopte un conclud, care episcopului nu-i venia la socoteală, deodată se scoală episcopul Meșianu, isbesce cu pumnul în measă strigând:

„Eu stau deasupra sinodului și nu voi admite un asemenea conclud...“

O tăcere mormentală a urmat acestor cuvinte drastice. Mai multe secunde au trecut în această liniște fatală. Deputații se uitau unul la altul și-și plecau capetele în jos. În sfârșit se scoală unul, și într'un ton tremurând de emoțiune și stăpânindu-și cu toată puterea boldul de a isbucni cu violența la violența îndurată, — dice:

„Îmi pare rău, că în întreg sinodul nimenea nu se află să respingă cuvintele arbitrare ale dlui episcop, eu însă declar, că le resping, căci nu recunosc, ca asupra mea, ca deputat sinodal, să stee episcopul, pe care noi l'am ales!“

Acest bărbat, singurul în întregul sinod a fost Iosif Botto. În el perde națiunea, biserica și în special poporul din Nădlac un bărbat, care era devotat binelui public, care nu avea altă plăcere, decât să discute asupra stării noastre și asupra mijloacelor, cum s'ar îndrepta aceea. Odihnesce în pace, frate Iosife. Tu meriți lacrimile noastre. Adio!

## Cronică.

**Întrebuințarea chipului Maiestății Sale** sau al unui membru din familia domnitoare pe timbre de scutire obicinuie la mărfuri. Ministrul de comunicațiune a ordonat în înțelegere cu ministrul de interne următoarele: 1. Timbre industriale de scutire, care consistă numai din chipul Maiestății Sale sau al unui membru din casa domnitoare, nu se pot întrebuința pentru însemnarea mărfurilor. 2. Dacă voescă cineva a întrebuința pe astfel de timbre chipul Maiestății Sale sau al unui membru din casa domnitoare, în legătură cu alte semne, are de a cere mai întâiu concesiune dela Maiestatea Sa. Aceasta se poate face prin ministerul reg. ung. de comerț și comunicațiune în înțelegere cu ministerul de interne (resp. Banul Croației). 3. Acele timbre de scutire, care cad sub punctul 2 și care au fost înregistrate de proprietari lor de mai nainte, rămân ca și până acum în valoare.

**Casa magnaților a ținut în 14 Octomvrie n. o ședință**, în care s'a decis asupra proiectului de rezoluție privitor la proporția cotei speselor comune, și în care s'au ales membrii deputațiunii regnicolare.

**Sinodul episcopesc sêrbesc** se va deschide la 20 l.c., iar' congresul bisericesc va fi convocat pe 4 Noemvrie n.

**Numire.** Dl Mihail Cirlea, avocat în Alba-Inlia, s'a numit de notar public reg. în Abrud.

**Dela comitatul Sibiiului** primim următoarea înștiințare: Nr. 13318—1886. Comitetul permanent al comitatului Sibiiu pertractând în ședința sa din 13 Septemvrie 1886 bugetul comitatului pe anul 1887, l'a satorit precum urmează: Venite 55.659 fl. 96 cr.; spese 55.640 fl.; iar' restul 19 fl. 96 cr. În înțelesul §-ului 17 lit. a) a art. de lege XXI din 1886 se expune deci preliminarul susamintit în cancelaria prototatului comitatens spre intuițiune publică. Sibiiu, în 13 Septemvrie 1886. Thalmann.

**Camera comercială și industrială din Brașov** ne comunică următorul ordin, ce l'a primit din partea ministerului de comerț și comunicațiune: „Guvernul portugal a dispus, că mărfuri de proveniență din Ungaria sau din Austria, cari nu sînt transportate direct din vre-un port austro-ungar, sînt supuse unei vame de 20%. Această vamă însă se va ridica, dacă se poate dovedi proveniența austro-ungară a mărfurilor printr'un certificat subscris de consulul portugal aflător în portul de imbarcare. De aceea toți comercianții și industriașii, cari voiesc a transporta mărfuri la Portugalia, fac bine, dacă se îngrijesc, ca speditorii din porturile de imbarcare, să pună în „connassament“ următoarea declarație: „Provenance d'Austrie Hongrie en transit pour le Portugal“, care declarație se se facă și în documentul subscris de consul portugal.“

**Procesul de presă al diarului „Zastava“** se va pertracta astăzi înaintea curții cu jurați din Budapesta. Diarul amintit a publicat din pricina alegerilor comunale din Esseg, — la cari alegeri au fost aleși candidații sêrbo-croați — un articol intitulat „Un cuvânt serios către Sêrbi și Croați.“ Procuratura află în articolul amintit o agitațiune contra unei națiuni, pentru care e pusă pedeapsa a 2 ani închisoare și 1000 fl. în bani.

**Grindină.** Dumineca trecută o băntuit grindina comunele Gioroc și Miniș (com. Aradului) și a nimicit toți strugurii, cari altcum și așa erau pușini.

**Sculptorul nostru A. Georgescu** a terminat statua lui Assaky, care l'a fost comandată de un comitet dela Iași. Asemenea talentosul nostru sculptor a isprăvit și bustul lui Manolachi Cosăci, comandat pentru camera deputaților Români.

**Atentat contra moștenitorului de tron german.** Din Genua se depează cu data 13 Octomvrie n.: „Înainte vîile Cornaro din Portofino — unde residează de present moștenitorul tronului german, — s'au observat trei indiviți suspecti, cari voiau să între pe deafurișul în vilă. Când s'au vădut dinșii observați au luat-o la sănătoasă, au fost însă ajunși și arestați. Întrebați fiind de scopul ce l'a dus la moștenitor, au răspuns, că voiau să-și predee o jalbă, carea însă nu s'a aflat la dinșii. Arestații sînt francezi.“

**Asupra stării sanitare a regelui Otto de Bavaria** comunică organul polițenesc din München următorul buletin: Regele pățimesce de Paranoia, și de multe-ori e distras de viața reală prin halucinațiuni și închipuiri aiurii, așa încât ori-cine poate considera legătura spirituală a monarhului cu lumea din afară ca întreruptă. Numai câte odată se mai ivesc nescări rămășițe de putere spirituală normală, și prin aceasta se schimbă stadiul iritațiunii cu cel al aiurării. Despre o constituție spirituală mai îndelungată, în care ar pute face regele dispozițiuni conform demnității lui, nu poate fi vorba. Încolo regele e deplin sănătos, și funcțiunile trupului îi sînt normale. Prognosa e însă, că o vindecare a regelui e cu neputință. Această bolă e fără înfrîmire asupra vieții regelui, de vreme-ce acest soiu de boală spirituală își face cursul, fără de a ataca cătuși de puțin viața organică.

**Despre principele Alexandru de Battenberg** împărtășesc „Figaro“, că l'a cumpărat Charlottenfeld-ul lîngă Schaffhausen cu 500,000 franci.

**Holera.** În Budapesta earăși a început a crește epidemia. De Marți până Miercuri s'au îmbolnăvit 35 persoane de holeră și au murit 18. Decând s'a ivit holera, adică din 12 Septemvrie n. s'au îmbolnăvit 747 și au murit 266 indiviți de holeră în Budapesta. În comuna Makád s'au îmbolnăvit 7 și au murit 5, în Seghedin s'au îmbolnăvit 17 și au murit 8 indiviți de holeră. În Triest asemenea a început a crește epidemia, căci în cele din urmă 24 oare s'au îmbolnăvit 14 persoane de holeră. În Nădlac (Nagyak) s'au îmbolnăvit 3 și a murit unul de holeră. — Acest unul a fost advocatul Botto, al cărui necrolog l'am publicat în numărul de ieri al foii noastre.

## Din Selagiun.

Șimleu-Selagiului, 26 Sept. v. 1886.

1. Un despărțiment model al „Asociațiunii transilvane“. 2. A VI-a adunare generală a „Reuniunii femeilor române selăgene“. 3. Banchet. Bal. (Urmare.)

„Asociațiunea și despărțimentul nostru, afară de cultura poporului român, are de scop și cultura literaturii române.

„Deși ne rezervăm a vorbi despre această parte a chemării noastre cu altă ocaziune, în extensiune deamă de ponderositatea cauzei, ne simțim totuși obligați a vă raporta, că membrii despărțimentului în cercul nostru provincial n'au lipsit a cultiva și terenul literaturii, și anume: dl Vasile Cristea, afară de interesantele sale tractate din științele teologice a tipărit și a dat colegilor preoți un volum de predici; Vasile Păteș din Hotoan, o carte de rugăciuni; George Popp, broșura „Economia Cămpului“; Ioan P. Lazar, inv. în Șimleu a scris — și e gata a pune sub tipar — un interesant op pedagogic\*) menit pentru toți părinții și are de scop creșterea corporală, spirituală și morală a micilor copilași începînd dela nascere, până-când ajung la o etate de 8—10 ani. Unele tractate din acest op s'au și publicat în „Foaia Scolastică“, „Convorbiri Pedagogice“, „Ludimagister“ și „Gazeta Poporului“, întimpinate fiind pretutindenea de cea mai mare plăcere din partea părinților, cărora le zace la inimă creșterea corectă a fiilor sei. — Afară de aceasta dl Lazar s'a ocupat și cu culegerea poeziei populare române din Selagiun, din care o parte bunioară a și vădut lumina zilei; Gavril Trif a pus sub tipar cartea calculului pentru școlăle rurale și în fine Vas. Mureșan, paroh în Seuca, o broșură despre stupăr.

„Onorabilă adunare generală! „Am avé încă multe de înșirat din programa ce a urmat comitetul în decursul anului și asupra vieții noastre literare și culturale, dar' timpul scurt, de care dispunem, mă îndeamnă a mă apropia de finea raportului. Însă nu o putem face aceasta mai înainte de a vă anunța, că fostul preot din Gioroc Ioan Conțu de fericita amintire, a testat o parte a averii sale pentru scopuri culturale și acest legat în decursul anului realizându-se în sumă da 665 fl. s'a transpus la „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.“

„Față cu memoria testatorului se ne exprimăm reverența și respectul prin sculare, dîcînd: „În etern amintirea lui“ pentru sacrificiul ce l'a adus pe altarul culturii naționale.

„Dare-ar bunul D-șeu, ca și alți zeloși ai națiunii și în ultimele momente ale vieții lor, aducîndu-și aminte de națiune și cultura neamului românesc, fiecare amîsurat puterilor sale să-și eternizeze memoria precum a făcut sêrbătoritul nostru reposat.

„În legătură cu aceasta și conformându-ne §-ului 18 din regulament, care dispune, ca comitetul să facă adunărilor generale toate propunerile privitoare la progresarea despărțimentului; venim a face următoarele propuneri:

\*) Opul va purta titlul: „Mamă și Tată.“

Raport.

1. „D-lor protopopi tractuali să se voteze mulțumită pentru promptitudinea, cu care toți fără excepțiune au venit întru ajutorarea comitetului despărțimentului în lucrarea sa, pentru promovarea culturii populare, în special pentru acurata administrare a datelor statistice ce în resumat s'a amintit în acest raport.

2. „Pentru a promulga între popor și între docenți cunoscînțele economiei de câmp: să se escrie 2 premii a 15 fl. pentru 2 învățători, cari la primăvara viitoare în comune desemnate prin comitet să țină prelegeri practice din economie și să aranjeze grădinile de pomărit. Domnii protopopi să fie rugați a mijloci pentru acei învățători preiunctura în călătorie și să provoace pe docenții din tract, ca să asiste la acele prelegeri publice.

3. „Să fie rugat comitetul central, ca din interesele fundațiunii „Conțiane“ să se ajutoreze școala populară din Giorocuta.

4. „Membrii despărțimentului cu ocaziunea tinerii adunării generale să fie invitați a se insinua pentru disertațiuni la adunarea generală proxima, și dacă nu se va insinua nimenea, comitetul să desemneze 2 membri ai despărțimentului, cari să fie obligați moralmente a compune disertațiuni, și acelea înaintea adunării cu 15 zile să le înainteze la direcțiune pentru a fi censurate încât pot să fie admise spre cetire.“ —

Acesta fû raportul dlui Cosma către adunarea generală, în care se cuprinde activitatea anuală a sus lăudatului despărțiment. Să laud pe dl actuar Cosma pentru acest op de valoare permanentă lucrat cu o rară diligență și studiu?.. Nu. Eu nu-l voi lăuda, deoarece ce îl cunosc de un om, căruia nu-i plac laudele multe, ci mai bine se bucură de fapte; dar' afară de aceste peana mea încă ar fi slabă pentru a întreprinde o astfel de lucrare. Judece on. cetitor asupra d-sale, iar' eu fi voi mulțumi numai dîcîndu-i: mulțumesc, dle actuar, pentru oste-neala pusă întru prelucrarea monografiei învățămîntului și stării culturale a Românilor din Selagiun! Dumneșeu Te țină spre înflorirea cauzei noastre naționale, al căreia brav luptător ești!

După cetirea interesantului raport și pertractarea propunerilor dintr'însul, dl director Barbolovici în numele comitetului ales acum 3 ani, mulțumind despărțimentului pentru încredere, invită adunarea ca să-și aleagă un nou comitet pentru periodul 1887—1890. Adunarea face o nouă alegere pe cei 3 ani următori. Se aleseră: rvd. d-n Alimpu Barbolovici, vicarul Silvaniei ca director; Andreiu Cosma, actuar; George Popp de Băsești, George Filip, avocat; Ioan Sêrbu, Ioan Cherebeș, Florian Cocian, V. Păteș, membri ordinari; iar' Ioan Cosma, Ioan Moldovan și D. Suci ca suplenți. Se puse la desbatere defigerea locului tinerii viitoare adunări generale. La propunerea dlui A. Cosma se decide: ca adunarea generală viitoare să se țină în comuna Bucium.

Nefind alte obiecte de pertractat, dl Al. Barbolovici earăși prin o vorbire acomodată și plină de entusiasm încheie ședința la oarele 3½, între freneticele aplause ale publicului.

(Va urma.)

**Posta Redacțiunii.** D-lui R. N. în Geoagiun. — Scim prea bine, ceea-ce ne spui, că mare treabă nu e de oameni, care primesc să fie favorizi ai Înalț Prea Sfințit Sale. Dar' cele ce ne raportezi despre dl filosof V. B. nu sînt pentru „Tribuna“, ci pentru *tribunal*.

## Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

**Budapesta, 15 Octomvrie n.** Acusații din procesul Gazdagh: vèduva Gazdagh, mai departe Ternyey și Molnár au fost achitați. Vèduva Gazdagh reprimescă banii sesisați și obiectele prețioase; dar' *corpora delicti*, revolverul, orologiul etc. rămân la tribunal, spre a forma ajutoare pentru urmărirea mai departe a casului.

**Petersburg, 15 Octomvrie n.** Secretarul prim al ambasadei rusești din Viena, consilierul de stat Basili, a fost numit consul general în Budapesta în locul lui Mühlfeld.

**Sofia, 15 Octomvrie n.** Ministrul bulgar de externe a răspuns la nota rusească, ce a dojenit măsura privitoare la neamestecul sudiților străini. Răspunsul declară, că susținerea ordinei publice, mai ales evitarea de conflicte cu autoritățile consulare, conflicte cauzate prin arestarea de sudiți străini, arestați, ca fiind oarecum compromițați, au îndemnat pe guvernul bulgar a adresa în privința aceasta un circular către agenții diplomatice. Ce necesară a fost prevederea aceasta, dovedesc incidentele din Sofia din prescarea alegerilor, unde oameni străini suspecti au comis excese.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Anrel Popa.**

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabi-  
 lui Michail Gerula